

מרכז ללימודי נהיגה
 בהנהלת אמנון רחביה
 ת"א, בית-כנרת, רח' דרויאנוב 5 (מאחורי קולנוע תל-אביב),
 טל. 295-261

מעניק פרס למלכת המים 1977 רשיון נהיגה

- ★ שיטת לימוד מהפכנית ומתקדמת
- ★ בפיקוח משרד העבודה.
- ★ פיתוח וקידום אמצעי הוראה שהביאו להצלחה במבחן הראשון.
- ★ ניצול מכסימלי של שעורי הנהיגה. גורם החוסך במספר שעורי הנהיגה.
- ★ מבחנים מוקדמים.
- ★ נסיעה בין-עירונית.
- ★ לימוד תאוריה באמצעי המחשה.

את השפעתו על המונים רחבים מאד, ש' דבריו המתונים, הפשוטים והתקיפים של מפקד הפלמ"ח עיצבו את אופיים, הוויכוח בין שתי האסכולות נמשך. אחרי המלחמה נראה לציבור הבלתי-מקצועי כי וויכוח בין שתי מילפגות — מפא"י ומפ"ם, אולם ראוי להזכיר שבראשיתו של הוויכוח לא היה שום מכנה פוליטי משותף לאסכולת הפלמ"ח: שדה היה בלתי-מיפ-לגתי במפורש, סנה היה ציוני-כללי, גלילי היה איש מפא"י, רק במרוצת השנים התי-קרבה השלישית גם מבחינה פוליטית. התי-צעד הראשון היה, אולי, הנטייה לבקש עזרה רוסית למאבק נגד בריטניה, קו בו דגל גם לח"י. ההגדרת הסופית באה רק אחרי מילחמת העצמאות, במידה מסוי-ייתת כתוצאה מפירוק הפלמ"ח.

כמה חודשים אחרי פטירתו כרמטכ"ל באה ההתנגשות הגדולה עם דוד בן-גוריון. המצב בארץ הלך והחמיר, ההגנה החליטה להקים חטיבות. יצחק שדה ביקש להתמנות למפקד חטיבת חי"ש תל-אביב. גלילי רי-דרורי ראו בבקשה לא רק דבר מוצדק אלא גם חינוכי — יראינו אנשי ההגנה כי הרמטכ"ל לשעבר הפך מפקד בתפקיד נמוך יותר. הם אישרו את המינוי.

ואז בא הוויכוח של בי.ג.י. עד היום נחל-קות הדעות מה גרם לו. קרוב לודאי שבן-גוריון רצה להבטיח לעצמו את הזכות לחלק את המינויים, ושהתחיל בצורה זו אופיינית לו, דוקא עם הדג הגדול ביותר, הסיבה הרשמית היתה רק תירוץ: בי.ג.י. הסתמך על מאמר שכתב שדה במדורה, חודשים רבים לפני כן, אחרי השבת ה-שחורה, "יש גבול למרות". במאמר זה הסתמך על דבר אליהו גולומב, טען שדה הגנה לא תכיר במרות הציונית אם זו תצוה לוחל על הבטח ולהפסיק את ה-מאבק.

טען בי.ג.י.: אדם המוכן להפסיק את המרות הציונית, אינו יכול להיות מפקד על חטיבה. היה זה נימוק מוזר לגבי יצחק שדה, אדם שלא הפסיק מימיו מרות (פרט למקרה היחיד, כשהוציא להורג על דעת עצמו את רוצחו של אלכסנדר זייד). שדה סירב להתפטר. גלילי דורו סירבו לפטר. מצדו, איים במקום זה בהתפטרות שלו. החלה התרוצצות כללית, בעיקר של דוד רמז. לבסוף נמצא פתרון: שדה לא פוטר אלא, "הועלה בדרגה", קיבל תפקיד של יועץ צבאי לדוד בן-גוריון. מובן מאליו שבי.ג.י. לא התייעץ איתו מעולם. האיבה בין שני האישים לא נסתיימה עד היום האחרון. גם אחרי המלחמה, כשר דובר על שיבת מפ"ם לקואליציה החזרת אלופיה לתפקיד, הוצא שדה כן הכללי, ועל כך אף הודיע שרת במפורש. אופייני ל-יצחק שדה, שלא סבל כי מישהו יטיל ב"נוכחותו דופי בבי.ג.י. אמר הזקן: "בן-גוריון הוא איש גדול, אך לפעמים הוא עושה שטויות..."

היד לא השיגה

כ' שפרצה המיחמה נשאר שדה בלי תפקיד. ברבות הימים היה נזכר בתקופה אפלה זו בחייו — חניכיו נפרדו ממנו בזה אחר זה. יצאו לחזית, ואילו היא, שלימד אותם את תורת הקרב, נשאר כי-חדרו בשדרות רוטשילד 65, תל-אביב, הגאולה באה במשמרה-עמק. המצב שם היה כמעט מיואש, לא היתה ברירה אלא לשלוח את שדה, בתמרון נועז נחת עם חייליו אל עורף האויב, הוציא אותו מי-שיווי משקלו.

בקרבת משמרה-עמק נלקחה בשבי מכר-ניתו של קאופק וניתנה מתנה לשדה מידי חייליו. הוא נסע ביה כל ימי המלחמה, ניסה לרכשה אחר כך. אולם משרד ה-בטחון מסר אותה לאהר, שהציע מחיר שלא היה בידי שדה להשיגו.

לפני מיבצע דני הציע שדה לרכו את השריון בחטיבה אחת, שתוכל להנחית מכה מרוכזת, הפעם, אחרי משמרה-עמק, ניתן לו הפיקוד על החטיבה. יש דמיון מסוים בינו ובין המרשאל רומל: שניהם היו מפקדי היל-רגלים שהגיעו לחיל השריון אחרי שדגלו בטקטיקה רגלית חדשה, ה-מבוססת על התנגדות בעד קוי האויב אל עורפו — טקטיקה שהפכה יסוד לחיל ה-טנקים.

במיבצע דני פקד שדה על תורו ה-שמאלית, הפיקוד על המיבצע כולו נמסר ליגנאל אלון, תלמידו. במסיבה ערב המיבצע הרים את כוסו, אמר: "כל ימי התפללתי ליום בו יעלי תלמידיו על רבם. היום הזה הגיע. לחיי המפקד!"

(המשך מעמוד 21)
 פיים ופרסונלים לפי כוחו היחסי. ואילו שדה דרש לראות בפלמ"ח את יסודה של כל ההגנה, כששני החילות האחרים אינם אלא עתודת.

הרמ"א, משה סנה, שני החברים העיק-רים של המ"א, אליהו גולומב וישראל גלילי, קיבלו שלושתם את הקו של שדה, אך ניסו ליצור תנאים בהם יוכלו שתי ה-אסכולות לדור בכפיפה אחת. אנשי ה-מחלקה המדינית של הסוכנות, משה שרת ודוד בן-גוריון, דגלו בתורת דורי, כך נוצר מעין שיווי משקל כללי.

אולם הוויכוח נמשך במלוא חוקפו. כבר בוועידת הפלמ"ח במשמר העמק, בי-1942, היתה התנגשות בין שדה ובין משה שרת, כשהלה דיבר על האנגלים כבני-ברית ו-הילל את הגיוס לצבא הבריטי. שדה תבע והירות, טען שהסכסוך עם האנגלים בלתי-נמנע. שרת שלל את דברו בהריפות רבה מאד.

המעטים כנגד הרבים

ב-1945 תמכה מלחמת העולם השנייה ובאנגליה הגיעה לשלטון ממשלת הלייבור, שהבטיחה את תמיכתה ליישוב, כשהפרו ההבטחות, נעשה המאבק בלתי-נמנע. על ההגנה היה להתכונן לפעולות, וברור היה שרק הפלמ"ח, הכוח הסדיר, לבדו מסוגל לבצע פעולות אלה.

כל הניגודים החריפו. הרמטכ"ל דרש סמכויות רחבות, הפלמ"ח תבע את שלו. הרמ"א הכריע עתה בגלוי לטובת הפלמ"ח, ולהכרעה זו היה משקל נוסף אחרי שמה שנה נבחר גם להתנהלה הציונית ולהנהלת הוועד הלאומי וקיבל לידי את תיק ה-בטחון. בי.ג.י. ושרת היו רוב העת בחוץ-לארץ. סנה היה הקובע.

יצחק שדה פתח במאבק. כל פעולותיו נשאו את האופי שציינו את דרכו הצבאית: בקשת פתרונות מיוחדים שיתנו יתרון ל-מעטים כנגד הרבים (ניידות, פעולות לילה, אימון הפרט), התאמת אמצעי הלחימה ל-תפקידים המעשיים, נטילת היוזמה בכוח ההפתעה.

היתה זאת תקופה גדולה. הפלמ"ח לחם, היתה אחוות-לבבות מושלמת בין הרמ"א, הרמטכ"ל ומפקד הפלמ"ח, שלטה השלי-ייה סנה-גלילי-שדה, כשמיטב המפקדים הצעירים אתה.

גם בתקופה זו לא שכח שדה מה העיקר, והעיקר היה: בנייה-אדם. תוצרתו העיקרית לא היו פעולות ומעשים, אלא האנשים שהתגבשו בפעולות, מחנה חניכיו שנבראו בצלמו, מפקדים אנושיים, בעלי כושר החי-טל, נלהבים לתפקיד וצלולי רוח. עוד בסוף ימיו היה רגיל לדבר עליהם כמשורר על שיריו וצייר על ציוריו; ניתח את אופיו של יגאל אלון, בנו הבכור ויורש העצר, משה דיין, שאהב אותו אולי יותר מכולם אף כי שלל את אופיו, שמעון אביר-דן, שהיה מבוגר מכולם ועמוק מכולם, אותה תקופה גם היתה תקופת השיתוף עם ארגוני הפורשים במסגרת תנועת המרי-פורשים, ששנאו את הפלמ"ח, חיבבו את שדה, לא שכחו לו ג'סטא אופיינית: כשר שמע שדה על נפילתו של דוד רויאל, מפקד אצ"ל, בשעת שליחות בעיראק, פיר-סם מודעה בדבר — "יצחק שדה עומד דום על קברו של דוד רויאל", חבריו, שלא הבינו כיצד מגלה מפקדם אהדה ליריב, רצו או לפרסם מודעה שנייה: "יצחק שדה, עמוד נוח!"

אחרי השבת השחורה ירד שדה למחתרת, קרא לעצמו יצחק קורנוואסר, גידל זקן, קורנוואסר צלע, נשען על מקל. כמה מבני תל-אביב חזו או בתמונה מזוהר: זקן צלע מגיע לשפת-הים, משליך את המקל ומתחיל לקפוץ, להרים משקלות ולהתגושש. הרב-רים הגיעו לישראל גלילי, שהוכיח את שדה קשות על הזנחת הקונספירציה ה-קדושה, אולם שדה, חיל סדיר מטבעו, לעג תמיד במקצת למחתרתיות האזוקה, שדה היה כבר אז אישיות מוכרת ל-ציבור. אם היה ידוע קודם רק לחוג קטן של אנשים, "בתוך העניינים", בעוד שהצי-בור הרחב הכיר רק את סנה וגלילי, הרי מאמריו בשבועון לאחדות העבודה, במדור מסביב למדורה בחתימת י. נודד, הטילו

אתח • ריגול • מסתורין בספריית עקרב

יצאו לאור:

- ★ תיק ורשה / אדם הול
- ★ מטרה חמש / קולין פורבס
- ★ כלוב של קרח / דאנקן קייל
- ★ בתו של הזמן / ג'וזפין טיי
- ★ מחירו של רצח / ג'ון מק דונאלד
- ★ חידה לשחקנים / פטריק קוונטיין

ספריית עקרב -

ספרי איכות בכריכה רכה.

הפצה "גד"

כמה פעמים נסית להכטר מהם - ולא הצלחת??

אנחנו נחסל את הז'וקים!

נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה להשמדת הז'וקים
 לאחר חיטוי שלנו (שעורך כ-1/2 שעה) את מקבלת תעודת אחריות לשנה. לא יהיו יותר ז'וקים בביתך!
 ר"ג, מדרעין 18, טל. 790114-5-6 • אילת: טל. 059-3012
 דיתר משי הכריזאת: 21. רשי עסק 481/75.

איתן עמית הדברת מזיקים